

Współpraca transgraniczna między uczelniami i dużymi obszarami chronionymi w Euroregionie Pomerania INT107 REGE.

Współpraca transgraniczna między uczelniami i dużymi obszarami chronionymi w Euroregionie Pomerania to trzyletni polsko-niemiecki projekt, realizowany od 2018 roku, który jest finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Interreg VA Meklemburgia-Pomorze Przednie/Brandenburgia/Polska. Liderem projektu jest Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie, a kierownikiem – dr inż. Wojciech Zbaraszewski z Wydziału Ekonomicznego.

Stronę polską poza ZUT w Szczecinie reprezentują: Uniwersytet Szczeciński oraz przedstawiciele obszarów chronionych, do których należą: Woliński Park Narodowy, Drawieński Park Narodowy, Park Narodowy „Ujście Warty”, Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego (zarządzający 7 parkami krajobrazowymi Pomorza Zachodniego). Reprezentantami strony niemieckiej są dwie uczelnie z obszaru Euroregionu, tzn. Uniwersytet w Greifswaldzie oraz Wyższa Szkoła Zrównoważonego Rozwoju w Eberswalde. Poza tym w projekcie uczestniczą także niemieckie wielkopowierzchniowe obszary chronione takie, jak: Nationalpark Jasmund, Nationalpark Odertal, Nationalpark Vorpommersche Bodenlandschaft, Biosphärenreservat Südost-Rügen. Partnerami stowarzyszonymi projektu są: Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu oraz Białowiecki Park Narodowy.

Głównym celem projektu jest pogłębienie i poszerzenie współpracy transgranicznej w Euroregionie Pomerania między szkołami wyższymi a instytucjami odpowiedzialnymi za zarządzanie wielkopowierzchniowymi obszarami chronionymi (parkami narodowymi, parkami krajobrazowymi, rezerwatem biosfery). Jest to szczególnie istotne w obliczu wyzwań stojących przed środowiskiem naturalnym, gospodarką i społeczeństwem w trzeciej dekadzie XXI wieku i wpisuje się w wdrożenia koncepcji zrównoważonego rozwoju w przestrzeni Euroregionu Pomerania. Poza tym celem projektu jest umożliwienie również realizacji celów dodatkowych, m.in. takich jak:

- przeprowadzenie analizy sąsiedztwa, która pozwala poznać opinie lokalnej społeczności na temat zamieszkiwanych obszarów chronionych, obowiązującego tam zakresu ochrony przyrody i oddziaływania tych obszarów na rozwój gospodarczy regionu (badania prowadzone na terenach polskich i niemieckich parków i rezerwatów w Euroregionie Pomerania),
- dokonanie oceny regionalnych efektów społeczno-gospodarczych z działalności turystycznej na obszarach chronionych Euroregionu Pomerania,
- zbadanie poziomu satysfakcji polskich i niemieckich turystów z odwiedzania obszarów chronionych,

- transfer wiedzy w zakresie społeczno-ekonomicznych efektów występowania obszarów chronionych dla rozwoju gospodarczego lokalnych społeczności oraz porównywalności danych.

Obecnie gromadzone są dane ze wstępnych wyników badań, które są przedstawiane na organizowane w ramach projektu webinariach lub warsztatach naukowych.

Według wstępnych wyników badań analizy sąsiedztwa można stwierdzić, że zdecydowana większość ankietowanych zamieszkujących wokół parków narodowych Euroregionu Pomerania po stronie polskiej, wie, że w jego lub jej regionie znajduje się obszar chroniony, ale prawie 28% procent osób zamieszkujących w otulinie Parku Narodowego „Ujście Warty” nie wie lub uważa, że w regionie nie ma obszaru chronionego (co generuje potrzebę zwiększenia wiedzy na ten temat).

Wbrew stereotypom, prawie 80% respondentów zamieszkujących w regionie Parku Narodowego „Ujście Warty” nie odczuwa ograniczeń w życiu codziennym spowodowanych zamieszkiwaniem w lub w pobliżu obszaru chronionego, co więcej ponad 82% respondentów zamieszkujących w regionie Parku Narodowego „Ujście Warty” dostrzega potrzebę istnienia obszarów chronionych i zdecydowanie obstaje za pozostawieniem obszaru chronionego.

dr Dawid Dawidowicz
Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny w Szczecinie
Wydział Ekonomiczny
Katedra Analizy Systemowej i Marketingu